

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، مؤسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۹/۵۷۹۱۲ مورخ ۹۹/۰۳/۰۳ موضوع ابلاغ سازوکار جدید نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، بدین وسیله «شیوه‌نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی براساس روش میانگین‌گیری»، به شرح پیوست جهت استحضار ایفاد می‌گردد. شایان ذکر می‌داند، اولین دوره محاسبه سپرده قانونی از تاریخ ۲۵ مردادماه تا ۷ شهریورماه سال جاری و اولین دوره نگهداری سپرده قانونی از تاریخ ۱۱ تا ۲۴ شهریور ماه خواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق‌الذکر، خواهشمند است دستور فرمایند ضمن تمهید مقدمات اجرای موارد یادشده، مراتب با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۹۶/۰۵/۱۶ به قید تسریع به واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت گردد. در خاتمه مقتضی است، در صورت وجود هرگونه ابهام یا سؤالی در خصوص شیوه‌نامه فوق‌الذکر، مراتب از اداره عملیات بازار باز و یا مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی استعلام گردد. دد. ۴۸۵۳۸۰۵/۴۸۵۳۸۰۵/فر

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

الهام چیت‌سازان

حمیدرضا غنی‌آبادی

۳۸۱۶

۳۲۱۵-۰۲

شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس روش میانگین گیری

به استناد مصوبات جلسات مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱ و ۱۳۹۹/۱/۱۹ شورای محترم پول و اعتبار و همچنین سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۴ هیأت عامل محترم بانک مرکزی در خصوص سازوکار جدید سپرده قانونی و ابلاغیه حوزه نظارت به بانکها و مؤسسات اعتباری (نامه شماره ۹۹/۵۷۹۱۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۰۳)، بدین وسیله «شیوه نامه نحوه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی بر اساس میانگین گیری»، به شرح ذیل تصویب می گردد:

ماده ۱- به منظور پیش بینی پذیر نمودن جریان ورودی و خروجی ذخایر و کاهش نوسانات نرخ سود در بازار بین بانکی و همچنین تسهیل مدیریت نقدینگی بین روز بانکها، محاسبه و نگهداری سپرده قانونی نزد بانک مرکزی به صورت میانگین گیری از مانده روزهای دوره محاسبه و دوره نگهداری اجرا می شود (شکل ۱).

ماده ۲- دوره محاسبه و دوره نگهداری سپرده قانونی، هر کدام ۱۴ روز و شامل کلیه روزهای کاری و تعطیل می باشند. اداره عملیات بازار باز تقویم زمانی مربوط به شروع و خاتمه دوره محاسبه و دوره نگهداری سپرده قانونی را به صورت سالانه از طریق پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی منتشر می کند.

ماده ۳- دوره محاسبه سپرده قانونی از روز شنبه شروع و تا پایان روز جمعه دو هفته بعد ادامه می یابد. در این دوره، مبلغ سپرده قانونی بصورت جداگانه برای کلیه روزهای دوره محاسبه، محاسبه شده و میانگین آن به عنوان مبلغ سپرده قانونی قابل تودیع توسط هر بانک در دوره نگهداری در نظر گرفته می شود.

ماده ۴- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظفند کلیه اطلاعات مربوط به هر دوره محاسبه سپرده قانونی را در قالب جدول (۱) و حداکثر یک روز قبل از آغاز دوره نگهداری سپرده قانونی به اداره حسابداری کل و بودجه بانک مرکزی ارسال نمایند. کنترل صحت محاسبات سپرده قانونی توسط سامانه ای که به این منظور طراحی خواهد شد، صورت پذیرفته و مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ضمن دسترسی به سامانه مذکور، عملکرد بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی در اجرای صحیح این شیوه نامه را به صورت موردی بررسی نموده، موارد انحراف احتمالی را گزارش و اقدامات لازم جهت اصلاح را به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و اداره حسابداری کل و بودجه بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۵- در صورت افزایش سپرده قانونی و تاخیر در ارائه صورت محاسبات سپرده قانونی از سوی بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، اداره حسابداری کل و بودجه نسبت به محاسبه وجه التزام بر اساس ۱۰۰ درصد مبلغ افزایش و تعداد روز تاخیر اقدام می نماید.

ماده ۶- دوره نگهداری سپرده قانونی سه روز پس از اتمام دوره محاسبه (اولین سه شنبه بعد از اتمام دوره محاسبه) شروع و ۱۴ روز بعد (دوشنبه دو هفته بعد) خاتمه می یابد.

ماده ۷- در صورتی که شروع دوره نگهداری (سه شنبه) با روز تعطیل رسمی مصادف گردد اسناد مربوط به تودیع سپرده قانونی در اولین روز کاری بعد از تعطیلی ثبت خواهد گردید، ولی دوره نگهداری جهت محاسبات میانگین تغییر نمی‌کند.
تبصره: در تعطیلات طولانی مدت از قبیل عید نوروز مهلت ارسال صورت محاسبات و روز تودیع سپرده قانونی توسط بخش نظارت قابل تغییر می‌باشد.

ماده ۸- اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی در روز ابتدای دوره نگهداری سپرده قانونی، حساب سپرده قانونی بانک یا موسسه اعتباری را تعدیل و تغییرات متناظر را در حساب جاری آن بانک یا موسسه اعمال می‌نماید. مانده این حساب تا پایان دوره نگهداری سپرده قانونی قابل تغییر نیست.

ماده ۹- به منظور تسهیل مدیریت نقدینگی روزانه، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند حداکثر تا ۳۰ درصد سپرده قانونی خود را به صورت اعتبار بین‌روز استفاده نمایند. در این راستا، برای هر یک از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی، حساب سپرده میانگین افتتاح می‌شود و بانک‌ها می‌توانند از اعتبار در حساب سپرده میانگین تا سقف ۳۰ درصد سپرده قانونی استفاده نمایند؛ به نحوی که میانگین مانده‌های روزانه این حساب در پایان دوره منفی نباشد (شکل ۲ و ۳). بانک مرکزی حسب شرایط و اقتضات بازار بین بانکی می‌تواند میزان استفاده بانکها از حساب سپرده میانگین را کاهش یا افزایش دهد.

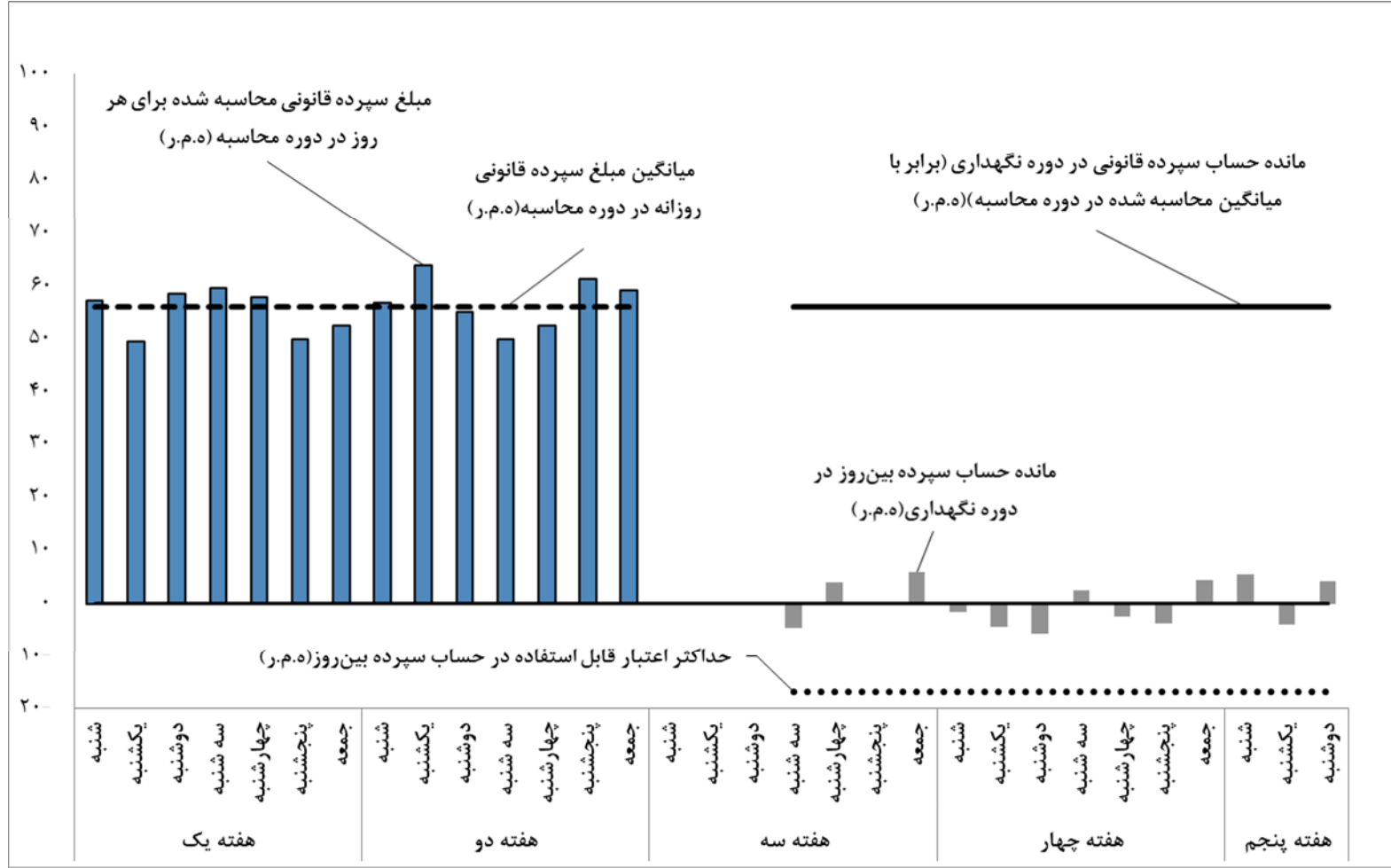
ماده ۱۰- در صورتی که میانگین مانده‌های روزانه حساب سپرده میانگین در دوره نگهداری برای بانک یا موسسه اعتباری منفی شود، اداره حسابداریکل و بودجه بانک مرکزی آن را اضافه برداشت در نظر می‌گیرد و وجه التزام اضافه برداشت متناسب با کسری حساب (معادل ۱۴ برابر میانگین حساب سپرده بین‌روز در دوره نگهداری) را از حساب جاری بانک کسر می‌کند. اداره معاملات ریالی، گزارش حساب سپرده میانگین را در پایان دوره نگهداری سپرده قانونی به اداره حسابداریکل و بودجه ارسال می‌نماید.

ماده ۱۱- استفاده از ۳۰ درصد سپرده قانونی جهت مدیریت نقدینگی روزانه، جایگزین اعتبار بین‌روز بانک مرکزی می‌شود. در صورتی که نیاز نقدینگی بین‌روز بانک از ۳۰ درصد سپرده قانونی تعیین شده فراتر رود، بانک یا موسسه اعتباری تنها در صورت تودیع وثیقه می‌تواند از اعتبار در طول روز بانک مرکزی استفاده نماید.

شکل ۱- چرخه محاسبه و نگهداری سپرده قانونی

	هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم	هفته پنجم	هفته ششم	هفته هفتم	...	
	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه	شنبه یکشنبه دوشنبه	...
دوره محاسبه سپرده قانونی	اولین دوره محاسبه سپرده قانونی		دومین دوره محاسبه سپرده قانونی						...
دوره نگهداری سپرده قانونی	اولین دوره نگهداری سپرده قانونی متناظر با اولین دوره محاسبه			دومین دوره نگهداری سپرده قانونی متناظر با دومین دوره محاسبه					...

شکل ۲- نحوه محاسبه و نحوه نگهداری سپرده قانونی توسط یک بانک موردی با مدیریت نقدینگی مناسب

شکل ۳- نحوه محاسبه و نحوه نگهداری سپرده قانونی توسط یک بانک موردی با مدیریت نقدینگی ضعیف

